

Interstedelijk Studenten Overleg – Rondetafelgesprek Wetsvoorstel versterking bestuurskracht

Als koepelorganisatie van de studentenmedezeggenschap vinden wij het huidige wetsvoorstel een gemiste kans. Een gemiste kans om de studenteninspraak te vergroten, om een echt gesprek over kwaliteit dicht bij de opleiding te laten plaatsvinden en om de medezeggenschap te professionaliseren.

Ik denk dat iedereen het met me eens is als ik zeg dat het van belang is om een goede en professionele medezeggenschap te hebben waarin studenten betrokken worden bij het maken van keuzes binnen het beleid en binnen het onderwijs. In het kader van accreditatie sprak uw Kamer hier gisteren ook al over. De discussie is echter welke verantwoordelijkheid de wetgever heeft en waar ligt de verantwoordelijkheid bij de instellingen.

Om de inspraak te krijgen waar je echt iets aan hebt, zijn drie punten die hand in hand gaan belangrijk. Ten eerste betere facilitering, ondersteuning en scholing, ten tweede sterkere rechten voor de medezeggenschap en tot slot een verbetering in de rol van opleidingscommissies. De wetgever heeft volgens het ISO een belangrijke rol in deze verbeteringen en is deze wet een uitgelezen kans.

Uiteraard is een goede cultuur ook van belang, maar een cultuur ontstaat niet zomaar. Soms heeft een cultuur een zetje nodig door duidelijke normen en richtlijnen te stellen. Daarnaast zullen de wettelijke kaders geen invloed hebben op de plekken waar het al goed geregeld is en de cultuur al goed is. Het gaat juist om de instellingen waar de cultuur niet goed is, waar studenten niet worden gehoord, niet serieus worden genomen en waar inspraak van studenten structureel wordt ondergewaardeerd. Op die plekken zijn meer rechten de juiste impuls voor een betere kwaliteitscultuur.

Ik begin met facilitering, ondersteuning en scholing.

Op dit moment zijn deze punten al mogelijk in de wet, we zien nog echter te vaak dat op instellingen onvoldoende invulling gegeven wordt aan de bedoeling van die wet. De wet is dus te vrij. De door het ISO en partners georganiseerde medezeggenschapsmonitor laat dit op een aantal punten zien; zo geven 34% van de medezeggenschappers aan te weinig juridische ondersteuning te krijgen, 53% niet zelf beschikking te hebben over het scholingsbudget en dat de gemiddelde raad te weinig tijd krijgt om hun taken goed uit te kunnen voeren.

Om dit te verbeteren is het van belang om dit expliciet in de wet op te nemen, zodat alle onduidelijkheden hierover verdwijnen. Dit is van essentieel belang om een goede basis te leggen voor kwalitatief goede studenteninspraak.

Ten tweede, meer inspraak op alle niveaus

Voor het ISO is het van belang dat studenten nog meer betrokken worden bij het beleid van de instellingen. Op die manier sluit de instellingen aan bij de behoefte van studenten. Een voorbeeld hiervan is het benoemen van een bestuurder. De stap die in het wetsvoorstel wordt gezet is niet groot genoeg. Door studenten in de benoemingsadviescommissie plaats te laten nemen, hebben zij direct invloed op het type bestuurder. Om dit op een democratische manier plaats te laten vinden, is het van belang dat de studenteraad bepaald welke studenten dit zijn.

Als laatste wil ik in aandacht besteden aan het versterken van de rol van opleidingscommissies.

Het ISO pleit er voor om van de opleidingscommissies formeel medezeggenschap te maken, door ze minimaal adviesrecht te geven op opleidings specifieke onderdelen van de OER en over de manier waarop de opleiding wordt geëvalueerd. De opleidingscommissie is namelijk de plek waar de kwaliteit van opleidingen echt verbeterd kan worden. Studenten en docenten die dichtbij het vuur zitten spreken samen over de kwaliteit van de opleiding. Om opleidingscommissies te verbeteren gaan extra rechten en een betere scholing, facilitering en ondersteuning hand in hand. Op dit moment hebben ze de taak om advies te geven. Hierdoor hoeft de directeur of bestuurder niets met het advies te doen. Wij vinden dit vreemd, want juist op opleidingsniveau kan je gebruik maken van de kennis en ervaringen van studenten en docenten. Zij kunnen vanuit hun eigen ervaringen spreken over hoe de kwaliteit van onderwijs verbeterd kan worden.

Conclusie

Recentelijk hebben we het in het onderwijsveld over kwaliteit dat plaatselijk tot uitwerking komt. Als wij met zijn allen streven naar onderwijs dat gevormd wordt door studenten en docenten, met een gevoel van eigenaarschap over hún onderwijs, dan moeten we daar ook naar handelen. Ik roep bij deze de Kamer op om dan ook oog te hebben voor een sterkere inspraak van hen waar het om draait in het onderwijs.